

resor

Reportage, tips & nyheter

Redaktör Maud Lindholm
e-post maud.lindholm@svd.se

WEEKEND Nu vill vi till London. SvD:s Andres Lokko guidar.

NORDAFRIKA Tunisien och Egypten – i spåren efter revolutionen.

sid

När?
Ställ din fråga.
» www.svd.se/resor/rese-experten

På väg

NATUR En resa genom norra Thailand är en dramatisk upplevelse. Att färdas på vägarna genom nationens hjärta, passera bergsbyarna och stanna till vid vattenfallen är härligt, härligt men farligt, farligt.

TEXT MARTIN SCHIBBYE FOTO JONAS GRATZER

2. Bildtext SuecaSans Medium 8 pkt på 10,8 pkt. Fotobyline kommer som ett kapslat format efter en alt+tab.

FOTO: XX

Glöm inte att det är **VÄNSTERTRAFIK, ROPAR** körskoleläraren som ett sista råd

Mopeden gungar till lätt och är nära dikesrenen innan accelerationen får den på rätt köl igen. Världens kortaste körlekton har precis avslutats.

–Gas, blinkers och broms. Ok? –Ok!

Den hektiska staden Chang Mai försvinner i backspegeln och hela norra Thailand ligger öppet framför de två små hjulen. Försäkring- en för fyra kronor per dygn känns motiverad. Med godkänd hjälm och grönt ljus är det bara en liten detalj kvar: hur kör man?

–Glöm inte att det är vänstertrafik, ropar körskoleläraren som ett sista råd.

Det visar sig snabbt vara ett faktum som flera tuk-tuk-förare

och andra mopedister missat. Trafiken i bägge riktningar blir till slut så intensiv att vägrenen känns tryggare.

Planen är att köra norrut från Chang Mai, till staden Pai uppe på högplatån och sedan sätta kurs mot den burmesiska gränsen vid Mae Hong Son. En tur på cirka trettio mil.

Väl ute ur Chang Mai och med hjärtat i halsgropen, slingrar sig vägen mot Pai upp i ett grönskande bergsmassiv. Uppe i bergen öppnar ett dramatiskt landskap upp sig. Dimslöjorna och molnen rullar nedför de skogsklädda sluttningarna och skapar en sagolik stämning.

För tjuo år sedan var många av sluttningarna röda av opiumvallmo. Närheten till den gyllene triangeln mellan Burma, Thailand och Kina gjorde området till en fristad för smugglare och gerillasoldater. I dag är det majs, ris och kaffe som odlas och fler och fler lokala turister söker sig norrut, för att fly storstadstressen i Bangkok.

Det enda som gör det svårt att njuta av resan är att ögat ständigt söker sig till bränslemätaren som sjunker i samma takt som vägen stiger. Dessutom talar statistiken sitt tydliga språk. Antalet olyckor där turister omkommer i trafiken är i dag så högt att det på de större turistorterna finns begravningsbyråer specialiserade på att flyga hem utlänningar. Under förra året dödades 12 000 människor i trafikolyckor i Thailand. Ett snitt på 33 döda per dag vilket kan

jämföras med Sverige där vi har omkring 200–300 dödade i trafiken varje år.

Överlever man resan rullar mopeden efter flera timmars knixande i backarna fram till staden Pai, belägen på en högplatå. Det billiga boendet och den eviga festivalstämningen lockar hit tiotusentals rygsäcksturister varje år. Bakom bardisken på den modernt inredda baren Almost Famous suckar ägaren över gästerna.

Trafiken i bägge riktningar blir till slut så intensiv att vägrenen känns tryggare.

–Det här är tredje baren jag driver och det blir nog den sista här i Pai, utlänningarna är toki- ga, säger hon.

Den explosionsartade turistboomen har skapat en hel del problem. Varje år begår flera turister självmord i staden och tingsrätten dömer besökare på löpande band för olika förseelser som droginnehav och misshandel.

Det ökade antalet thailändska turister har också förändrat stadsbilden. Priserna har gått upp och flera exklusiva boenden har öppnat. Men första generationens rygsäcksturister gör sig ständigt påmind. På gatan utanför baren sitter en barfotaarmé av övervinttrade hippies och spelar gitarr.

–En del platser på jorden är magnetiska och drar till sig människor av en viss typ. Alla som är här har dragits hit av krafterna,

2. Bildtext SuecaSans Medium 8 pkt på 10,8 pkt. Fotobyline kommer som ett kapslat format efter en alt+tab.

säger en 25-årig britt på största allvar.

Flickvännen, som volontärarbetar på ett center för elefanter som har haft det svårt i livet, nickar instämmande.

Vägen från Pai till Mae Hong Son är i bra skick och bilarna få. Det sägs att den cirka tio mil långa sträckan består av 1856 kurvor vilka var och en gör resan till en riktig upplevelse. På andra sidan bergen, i en bördig dalgång, ligger den välbevarade hemligheten Mae Hong Son, även kallad Muang Sam Moke, "de tre dimmornas dal". Få hittar hit men de som tar sig tid att korsa bergskedjan blir inte besvikna. Omgiven av tät skog ligger staden som ett smycke i dalgången men de flesta kommer inte hit för staden, utan dess omgivning- ar.

Ett populärt och omdiskuterat

resmål är "långhalskvinnornas" by, Nai Soi. Pa-Dong stammen har blivit världsberömd på grund av kvinnorna bär mässingsspiraler som pressar ihop revben och skapar den säregna giraffeffekten. Bakom ett träbord står de två systrarna Mada och Mawa. Deras föräldrar kom hit på 1980-talet, som flyktingar från diktaturens Burma.

–Jag får välja själv om jag vill ha ringar eller inte, säger den tio- åriga Mada, som har flera varv med mässing runt halsen.

Att besöka byarna är en omdiskuterad aktivitet. Är det ett kommersialiserat mänskligt zoo eller ett bra sätt att stödja flyktingar, fördrivna från sitt land, på deras egna villkor?

Mada säger att hon inte känner sig tvingad men att det är tråkigt att bära dem.

–När jag blir äldre tänker jag ta av dem.

Ett faktum som talar för att traditionen har exploaterats är att bruket med halsringar på många platser i Burma dött ut, medan den här i de turistanpassade byarna lever vidare.

Drömmen för alla ungdomar i byn är att bli accepterade som kvotflyktingar och börja ett nytt liv i USA.

–Om vi får en chans att resa bort tar jag av mig ringarna, säger Mada.

En timmes körning norr om "långhalskvinnornas" by, ett sten- kast från den burmesiska gränsen, ligger den ödsliga byn Baan Ruam Thai. Eftermiddagssolen silar ner genom barrträdens kronor och doften av kåda gör att Bangkok, ja själva Thailand, känns långt borta.

På en brygga vid en skogssjö sitter den 20-åriga Ngoe Ngoe.

–Jag hörde talas om den här platsen för fyra år sedan och har sedan dess planerat att resa hit. Det är bra men ensamt. Jag är ju själv här, säger den Ngoe Ngoe och ser ut över den blanka sjön.

Hemma i Bangkok jobbar hon med turism på vandrarhemmet Lub D. Under långhelgen passade hon på att "komma bort från kaoset". Men lugnet bedrar, på ett kafé bredvid sjön bävar ägaren inför turistinvasionen.

–4 000 personer har bokat boende här under det buddhistiska nyåret, säger den sextioåriga kaféägaren Lom Pala.

Liksom de flesta i byn kom han för tjugotalet år sedan gående som flykting över den långa och flytande gränsen mot Burma. Konflikterna mellan den burmesiska militärjuntan och shanfolket tvingar fortfarande varje år

nya burmeser att fly till Thailand, varifrån de får svårt att återvända. Byns namn Baan Ruam Thai betyder just "en blandning av folk".

Under den sista sträckan från skogssjön tillbaka till Pai har vana att uppleva norra Thailand på två hjul infunnit sig. Och när man reser med **motorcykel** genom nationens hjärta är det inte svårt att förstå varför den här regionen av thailändarna själva ses som ett nationellt Shangri-la, med natur, kultur, tempel och ren klar luft.

Efter ett över 30 mil långt äventyr på vägarna rullar mopedens två hjul in framför uthyrningsfir- mans lokaler i Pai.

–Är allt ok? undrar kvinnan bakom receptionen.

–Ok!

resor@svd.se

Guide till Thailand på två hjul

Tips!

• **Thailand** har vänstertrafik, så ta det lugnt i trafiken och var uppmärksam.

• **En full tank** kostar 20 kronor. Försäkring 4 kronor. Att hyra en moped cirka 40 kronor per dygn.

• **Hos flera företag** som hyr ut motorcyklar behöver man inte lämna den på samma plats som man hämtade upp den. I Pai har flera företag längs Chaisongkhram mopeder för uthyrning. På Aya Service, 21 Chaisongkhram Rd. (053 699 940) kan man hyra och lämna igen på företagens kontor i Pai eller Chang

Mai (10/4 Rot Fai Rd. (09 556 6700) nära tågstationen.

Tre andra förbisedda platser i Thailand

Ögruppen Surin. Det finns en myt om att Thailand är exploaterat. Men för den som letar finns fortfarande en helt oexploaterad skärgård som guideböckerna prioriterat bort och som få hittat till. Ögruppen Surin ett sådant ställe dit man måste ta med sitt eget tält. Den enda befolkningen som finns här är de som arbetar på natio-

nalparkens kontor och de "havsziggenare" som flytt hit. De två största öarna, Surin Neua och Surin Tai, har massor av lugna vikar med fantastiska koraller. Eftersom ögruppen ligger så långt ifrån fastlandet (3–5 timmar med båt) så går inga regelbundna turisturer ut hit. För de som tar sig tid är belöningen stor.

Orörda öar i den östa skärgården (Ko Wai / Kho Mak). Bara en kort båtresa bort från livliga charterön Koh Chang öppnar sig en helt annan värld: Koh Wai och Koh Maak – riktiga paradiser. På

dem finns inga bankomater, bara några få små affärer men inte mycket mer. Få hittar till dessa pärlor som påminner om hur det var i Thailand förr.

Ko Tarouto nationalpark – där Thailand slutar

Tarouto ligger i sydligaste Thailand. Där Malackasundet möter Andamanhavet och bildar 51 gröna kalk- eller granitö-

webben

Läs mer om långhalskvinnorna:

» **www** Motorcykelguide med text, kartor och tips:
» **www.gt-rider.com**

ar. 1974 förklarades arkipelagen som Thailands första marina nationalpark. Medan Ko Phi Phi och Ko Samet utsatts för hård exploatering är Tarouto fortfarande jungfruligt. Få människor bor här. Turismen är starkt begränsad. En pärla få känner till.